

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristo stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Volitve na Češkem.

Zadnjo soboto je končana poslednja volitev za „državni zbor“ na Češkem. Izid je nepričakovan. Tolikanj v Riegrovih glasilih zasramovani, narodu za uničenje in izvrženje priporočani liberalni Mladočehi, so skoro po vseh okrajih imeli jako zdatne manjšine, kakoršnih pač pri lanskih volitvah nij bilo. Mladočehi so poleg tega zmagali s tremi svojimi voditelji, ker so namreč voljeni dr. Sladkovsky, dr. Pravoslav Trojan in dr. Julius Grégr, od starih najbolj napadani možje. Da, in še več, dr. Grégr izdatelj svobodomiselnih „Narodnih listov“ je zmagal proti pravemu duševnemu vodji Staročehov, proti grofu Clam-Martinicu, ki je Čehi v pasivno politiko zapeljal, katera je, kakor se zdaj žalibog vidi, za vse avstrijsko Slovanstvo škodljiva bila. On je bil tudi tisti, ki je češko stranko čezdalje bolj skušal z nemško pravno stranko zblížati in je tako neposredno kriv češkega razpora. — Za to je padec tega moža tako važen za celo češko stranko in morda za celo avstrijsko-slovanstvo stranko.

Padec grofa Clam-Martinica pomenja tedaj pogubljevanje pasivne politike od ene strani češkega naroda in odvrčanje zveze z ultramontansko nemško pravno stranko, katera bi Slovane le toliko časa rabila, dokler jih za svoje namere treba, kakor tudi odvrčanje prevelicega vpliva plemstva na narodovo osodo. Ker je stvar tako razumeti, mi nemamo uzroka, razžalostevati se nad njo. Čehi so prvi mej avstrijskimi Slovani, oni bi bili morali vodstvo vseh prevzeti in ko bi bili to storili, stvari ne bi bile tako daleč prišle, še Nemci se ne bi bili s svojo ustavo tako utaborili mogli, kakor so se, sosebno pa

nikdar ne bi bilo tacihi direktnih volitev. Tako pak sta jih grof Clam-Martinic in Palacky učila gledati samo na-se, samo na češko državno pravo, za to so prišli v pasivno politiko, o kateri denes češki narod počenja uvidevati, da nij bila dobra. Sicer še tudi Mladočehi nijso iz te pasivne politike popolnem ven, kajti oni so šli le v deželni zbor, ne govore pak še o državnem, vendar so oni na potu činnosti in prej ali slej se bodo odločili, da le v zvezi z vsemi avstrijskimi Slovani mogo kaj doseči.

Mimogrede bodi tu povedano, da mej Čehi je bil ovi tako strastni in v osebnosti zasjecajoči boj, v katerem „izdajalcev“, „odstepencev“, „disidentov“ itd. od staročeske strani kar dežuje, jako nepotreben, in bi niti ne bilo nikoli do njega prišlo, ko bi ne bili grof Clam-Martinic in Palacky-Rieger kar Mladočehi s sumničanjem in obrekovanjem „uničevati“ začeli, namestu, da bi se z moževsko mirno besedo z njimi dogovorili in jim oni vpliv v narodovi politiki odkazali in privoščili, kakoršen jim kot zaslužnim in mislečim narodnjakom pripada, če tudi ne mislijo v vseh rečeh z eno samo glavo. Ta „taktika“ staročeska se uže zdaj nad Staročehi samimi maščuje in se bo, kakor je videti, čedalje bolj, ako odslej po tem padu vodje in duše pasivitarne politike ne vzmaga demokratično čutje češkega naroda tudi v odločilnih staročeskih narodovskih krogih toliko, da bi skušali ono zdravo slogo cele narodne stranke zopet ustanoviti, ki ima izvor v slovanstvu in pušča vsa druga vprašanja posameznikom na svobodo.

Nemško-ustavoverni listi si sicer tudi za-se obetajo dobička iz tega drobljenja pasivne opozicije češke, vendar po našem pre-

pričanju zastoj. Baš oni se nemajo veseliti časa, ko Čehi popusté svoje separatistično stališče in na čelu vseh avstrijskih Slovanov, kot opozicija na javnost stopijo. To ustavoverci čutijo sami, nemško-nacionalni listi so to uže tudi zaporedom izjavljali; ako bi človek iz njih zdanjega obnašanja sodil drugače, pripisati je le temu, da se dade ustavoverci dostakrat voditi le od dnevnega vtisa. Sicer pa tudi nij poslušati vedno tega, kaj bode politični protivnik rekel, ali bode naš korak hvalil ali grajal; po svojem prepričanju govoriti ali storiti, to mora biti večje in prejšnje politično merilo, nego pa hvala ali graja protivnikova, s katerim smo poleg tega vsaj glede ideje napredka in obče svobode zajednih misli, če se prav v narodnih vprašanjih odločno pobijamo.

To pak mora vsak, tudi politični protivnik priznati, da češki narod v svoji celoti imponira. Kolikokrat so Čehi uže volili in vendar ne more vladni protinarodni pritisk nikjer, pa nikjer prodreti! Čehi se pač mej soboj ločijo glede potov do cilja, v cilju samem in v odboju skupnega nemško-vladnega protivnika so edini in nam Slovencem uzor. Ustavaki nikjer nijso na Češkem ničesa pridobili. Kar nemški listi o ustavovernih manjšinah in o ukrepljenji ustavovernosti mej Čehi govorijo, je neslana neresnica kar vsakdo vidi in ve, da za ustavaške c. kr. okrajne glavarje, katere ustavoverska stranka za kandidate postavlja, nij glasoval nobeden samostalen in pošten Čeh, nego le c. kr. komandirani uradniki in naseljeni judje, ki skoro povsod onemu pete ližejo, ki ima slučajno v roki državno oblast. Za to, vsemu češkemu narodu slava!

Listek.

Iz Sankt-Peterburga.

[Izv. dop.]

I.

(Dalje.)

Povsodi in vsegda je premagoval kulturni živel manj kulturnega, načelo, katero se kaže v zgodovini kakor rudeča nitka, kako eden narod v svoji polni močesti, davi drugega, kateri se je začel komaj zavedati kot samostojen, kateri še le stopa na poprišče velike zgodovinske akcije. In to se vrši tako dolgo, dokler iz moža ne nastane starec, uže izvršivši svojo zgodovinsko zadačo, a iz mladca samosvesten, neupogibljiv junak, boreč se na vse strani za obstanek in boljši obstanek, za odličnejše mesto v prišlih letih. Kako žalostno pozorišče nam v tem obziru kaže sedaj mogočna država nemška, ako se ozremo nazaj samo kakih

dobrih 50 let, da od prejšnjih časov ne govorimo. Francozizem je prešinjati vse nemške kroge, a to vse v drugi meri, nego je bilo to v Rusiji v zlati dobi inostranstva. Potrebno je bilo, da se je prelilo krvi, katero bi težko objele struge velikih rek, trebalo je, da so se narodili možje, kateri so uporabili vse svoje velikanske talente v boji nemške emancipacije od francozizma, predno je Nemčija v istini postala Nemčija, odpravivša vse, kar diši po kaki-li bodi drugi narodnosti, ne zbira je v sredstvih, ponujajočih se jej k temu kulturno-historičnemu poslu, delajočemu na opazitelja v daljini čestokrat prežalosten vtis.

Kako daleko je Rusija uže prispela v tem boji, v emancipaciji od inostranstva, tega vam jaz zdaj še ne morem dovolj točno razkazivati. Do denes mi še nij bilo možno, predelati ruske dogodivščine tako temeljito, da bi smel o takih vprašanjih iz zgodovinskih činov doseči zanesljivih resul-

tatov, zaključajočih v sebi neovrgljiva posledstva. Tudi ne morem povedati, so ti viharji dnevi v tem obziru za Rusijo uže prošli, ili še le pride doba krvavih neviht. K takemu proroškemu vskliku treba bi bilo nekaj več politične rutine, nego je imam. Omeniti hočem samo celo v kratkem, kak vtis je v tem obziru napravil na mene Sankt-Peterburg in narodno gibanje po njem do denes, torej v mojih najprvih dneh po prihodu.

Prispevši po „Varšavskoj želéznoj dorógi“ vzameva si s čest. bralcem izmej stotin ljudstva pričakujočih izvozčikov ednega za 40 kopejk, kateri naju potegne kakor bi blisknil na „Nevskij prospekt“, izvestni po imenu vsemu evropskemu omikanemu svetu. Res prekrasen prostor! Na desnej in levej dvigajo se v najlepšem redu poslopja, kakoršna se nahajajo le po stolicah, in pred njimi je naroda, kakor živih mravelj. Tukaj lahko vidiš vse različne evropske, da sve-

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. oktobra.

V proračunu za 1875 nabajamo, da časopisni štampelj nosi državi 814.000 gl. Kranjsko je zapisano samo s 3000 gl. tega novinskega davka. Čudno! Saj skoraj toliko sam „Slovenski Narod“ plača, kje je štampelj družih listov, posebno nemškega dnevnika „Tagblatt“? Ali je številka čisto napačna ali pa je nemškutarskemu listu davka na tihoma odpuščen, katerega mi plačujemo.

V državnem zboru se skušajo posamezne frakcije in posamezni klubi reorganizirati. Tudi klub desnega centra, kateri je imel dozdaj nekaj pravnarsk značaj, se bode reorganiziral.

Demonstracijo proti ministru **Stre-mayrju** v dunajski auli so kakor oficijozni listi „Fremdenblatt“ in dr. poročajo proizročili profesorji sami posebno Maasen in Wahlberg. Tudi „Vaterland“ od sobote govori o tej zaroti.

V **Gradci** je bil socijal-demokrat dr. Tauschinski obsojen zaradi verskega motenja in žaljenja priznanih ver na 4 mesece ječe.

Ogerski finančni minister Gyczy je zračunil, da ogerski deficit za 1875 ne bode večji, nego 15 milijonov. — Gyczy hoče baje odstopiti od ministerstva, ako se njegovi predlogi o reformi davkov ne sprejmo. „Ellenö“ organ leveice, pravi, da bode levi centrum zmerno postopal, a proti povišanju davka glasoval.

Magjari se ne morejo utolažiti, da je svečanost otvorjenja zagrebske univerze imela bolj jugoslovansk značaj in da nij bilo ogerskih zastav niti nadzdravov ogerski državi. Kakor „Naplo“ tako tudi „Pester Lloyd“ v prvem članku Hrvatoma očita, da nijso „omikani“, ker nijso Magjarom ljubezni kazali. Kako razdražen je Mažjar vidi se iz tega, da Hrvatoma kar s „fiegel“ in „mangel an guter sitte und bildung“ sveti. — „Naplo“ pa toži, da nihče ne more prorokovati, kako daleč se bode še „slovanska propaganda“ razvila in ali bode magjarski zaveznik ali oster protivnik.

Vnanje države.

Ruske uradne novine priobčujejo carjev ukaz, vsled katerega se mora po vojaških pravilih za leto 1874 v vojsko in pomorstvo poklicati 150.000 mož.

Na **Francoskem** so Bonapartovci vedno smeļši. — Pri volitvah predsednikov v generalne svete imajo razni konservativci 53 predsednikov imajo 86 torej večino. — Poslanci iz Elzas-Lotaringije se nemškega državnega zbora ne bodo udeležavali.

tovne tipe, vse različne ljudi po svojih stanovih in po svojem sestajanju imetji: od komično opravljenega izvozečka, katerih je po celem prostoru nekaj stotin črez tisoč, do najelegantnejšega pariškega postopača, od ruskega prostega kmeta ali „muzika“ do več milijonov tehtajočega peterburškega kapitalista, od moskovske ciganke, do najelegantnejše in solidnejše pridvorne dame, od lično nadetega zamurca do snažnega Azijata, Amerikana ali Evropeca, od zamazanega „črnago duhovnika“ (redovnika) do ponosno stopajočega pravoslavnega popa, od kristjana vsake vrste do krivonosnega žida itd. Greva počasu, slušajva pazljivo, kako govori vse to ljudstvo. Prodajalci, „raznoščeki“ ogromno kriče s svojimi tovari, mej njimi posebno oni, kateri prodajajo žveplenke, milo in drugo tako drobnica, — a oni kriče po ruski. Če se vstopiva na kakem prostranejšem mestu, gde je posebno veliko ljudi, slišala bodeva razgovor, — a razgovor ruski. Če greva za

iz **Španije** se poroča o novih pobitjih karlistične armade. Karlističnega poveljnika Lozano je general Daban pri Bogarri otepel in v begu ujel. Ker je Lozano železnico podiral in 4 železniške uradnike usmrtil, postavili so ga pred sodbo. — Karlisti so zapustili provincije Alicante in Murcia. — Don Alfons je hotel reko Ebro prestopiti s svojo vojsko ali vladna vojska mu je to ubranila in ga v beg zapodila.

Angleška „Times“ govori o odpoklicanju angleškega poslanca iz Rima od papeževga dvora in meni, da je bila njegova prisotnost v Rimu brez namena in morda škodljiva kakor ona ladije „Orenoque“.

Angleži so v **Indiji** ujeli, kakor se iz Londona poroča, glasovitega voditelja veliko-indijske vstaje 1857. l. Nana Sahiba. — Ker ga je umrl indijski kralj Tipoo Saiba adoptiral, angleška vlada v Indiji ga pa nij hotela za naslednika spoznati. Osnovalec je tedaj zoper Angleže, katere je smatral za tuje, ki hote indijske narode iztrebiti pod masko civilizacije in kulture zaradi dobičkarstva, — 1857. l. zaroto, katere privrženci so pomorili vse Angleže pod vodstvom generala Wheelerja — 450 oseb. Toda uporniki so bili kmalu premagani in Nana Sahiba je pobegnil, kot drugi indijski Sebastijan, — za celih 17 let! Pomorjeni Angleži so bili potem še preveč maščevani, ker so pomorili angleški vojniki celo kraljevo rodovino, 150 knezov in 500 duhovnov. Ako tedaj Angleži obsodijo Nana Sahibo k smrti, ki je branil svojo domovino pred tuji, store to le iz politične strasti.

Dopisi.

Iz Celovca 27. okt. [Izvirni dopis.]

Naša gornja realka letos nema več paralelnih razredov, šteje pa v I. razredu 66 učencev, 13 jih je pri preskušnji palo. — Pripravnica, na katerej se je tudi enoletni kurz za tiste osnoval, kateri so še premladi, da bi se mogli precej v prvo leto sprejeti, jih ima v tem kurzu 37; v prvem razredu pa le 13. Zadnji (IV) razred, v kateri so se samo dijaki z maturo ali vsaj iz zgorajh razredov srednjih šol jemali, šteje 32 poslušalcev. Oni, ki imajo maturo, dobivajo stipendije po 200 gld., drugi pa menda 100 do 150 gold. — Dosti jih bode gotovo v IV. razredu, katere je pomanjkanje materialnih pomočkov prisililo druge študije pustiti in se ssem obrniti, da pridejo naglo v službo, kjer si kot učitelji vsaj potrebnega živeža prislužiti morejo in jim nij treba takorekoč vsled pomanjkanja poginiti, kar se dandenes le

premnogokrat posebno slovenskim dljakom na vsučiliščih primerja. V zadnjem razredu je tudi 6 Slovencev, katere je ravno ta negoda menda sem pripeljala; vendar pa slišim, da jih učiteljski stan tudi veseli. Bogdaj, da bi narastlo tudi na Koroškem, kakor se množi na Štajerskem število narodnih učiteljev. Treba jih je slovenskim šolam, kajti koder se vteplje popolnem slovenskim otrokom sama suha nemščina, kar je zoper vso pedagogiko, tam se ne nančijo otroci niti ne nemškega, niti slovenskega. In nij se čuditi, da zgubijo vsi veselje do šole.

Na tukajšnji meščanski šoli, katera ima letos tri razrede, je v I. razredu 43 učencev. Vidi se iz tega števila, da začne ljudstvo razumevati važnost meščanskih šol za praktično življenje, kajti lansko leto je bilo v prvem razredu samo 24 učencev, tedaj se je število letos skoraj pomnožilo.

Tudi dekliška mestjanska šola je kaj dobro obiskana in po dobrih učiteljicah prav krepko napreduje. En oddelek dekliške ljudske šole je v neki privatni hiši, katere gospodar neče dalje trajajočega kontrakta z mestnim starešinstvom skleniti. Od polletja do polletja mora to šolo iz hiše svoje odpraviti. Mestni odbor je v tej stvari potrebne korake uže storil in namerava novo poslopje za dekliško šolo sezidati in to tem bolj, ker bode črez kratko tudi tukajšnjim nunam zaradi postavnih zadržkov pravica javne šole odvzeta. Kam potem z mladino brez potrebnega poslopja!

Mimo srednjih in ljudskih šol pa imā Celovec še mnogo število drugih učilnic, tako gozdarsko šolo, kmetijsko šolo, obrtnijsko in vrtnarsko šolo, itd., ali v vseh teh šolah ti nij duha ne sluha od slovenščine. Akoravno moreš, skoraj da vsak dan po nemških naših časopisih mej inserati brati: „Tu se išče trgovinski učenec; tu pisar, tu komisar itd. Zahteva se popolno znanje slovenskega jezika“, — vendar vsi merodajni faktorji pozabijo na potrebo učenja uče slovenskega jezika. Trgovci celovski, kateri baš iz potrebe iščejo slovenske moči, si ne prizadevajo, da bi se vsaj borna stolica slovenščine vpeljala v obrtnijski in trgovinski šoli. Potreba se razvidi, slovenščine zmožni ljudje se iščejo in vendar se ne skrbi za izobraženje v tem jeziku. To ti je strašna konsekvencija! Čas bi bilo, da vsaj sloven-

družino broječo več oseb slišala bova govor le ruski; in če hodiiva gori in doli cel ljub dan slišala bova samo in izključiteljno besedo le rusko. Redko se bode nama posrečilo, slišati pogovor francoski ali nemški. Takim obrazom bode gorelo nama lice od same radosti, vide da sva na slovanskih tleh, na tleh iz trdega granita.

Ozriva se nekoliko po napisih. Tudi s temi se bodeva zadovoljila. Pisani so večjidel z ogromnimi črkami, a izrezane črke so le cirilske, katere od začetka zaradi samega kinča težko bereva, a s časom se privadiiva. Vendar pa se ne da tajiti, da se iz napisov lahko razvidi, kateri drug živelj še ima precejšno moč tukaj, dasiravno se mora pri tem pomniti, da vse to hoče tako imeti največji kozmopolit vseh kozmopolitov, g. trgovski bog Merkur, kateri je povsod, a nikjer doma smotre le svoj vlastem žep. Poleg ruskih napisov na glavnih mestih nabajajo se na postranskih skoro nad vsemi velikimi trgov-

ljami tudi francoski in nemški in tam pa tam tudi angleški, da celo italijanski. Isto velja tudi o „traktirih“ (navadna beseda za lepšo rusko gostilnico, hotel) o njihovih prilugah in v obče o postrežbi po njih. Ruski priluga je obligaten, dobijo se pa tudi francoski in nemški kot bolj bele vrane, da celo v restavraciji, katera hoče imeti specifično nemšk značaj, nagovoril me je točar še vselej le pe ruski, če tudi dobro ve, da se meni še bolj težko, kakor lahko godi z ruščino.

Prehodivši Nevski prospekt prideva naravnost pred Admiraliteto blizu dvorca, cesarske palače. Mej to gromadno zgrado in Nevskim prospektom leži prekrasen „sad“, vrt, naimenovan imenom „Jegó Imperatorskago Veličestva“ — Aleksandrovskij sad, o katerem pri priložnosti več poizvaste. Vsediva se v hladni aleji na klop, tukaj hodi mnogo naroda mimo, videla bodeva različne obraze. (Dalje prih.)

ski trgovci — ne samo tukajšni, temuč tudi vnanji — na noge stopijo in dotično prošnjo pri trgov. zbornici vložijo. Ako nihče ne zahteva, nihče ne privoli.

Če pa do tega pride, naj se pridobi slovensčine v resnici zmožen človek in ne enak, kakor je žalibog še zmirom na pripravnici učiteljski. Razumno je, da na ta način od pripravnikov nobeden uže dalj časa ne dela izpita iz slovensčine, ker se je ne uč. Podlaga poštna se naj osnuje in potem naj pridejo zahteve.

Naš deželni zbor nij nič kaj posebnega obravnaval v tej sesiji. Privolila se je izpeljava nekaterih cest in dokladov. Zidanje skupne bolnišnice v Celovcu se je odbilo; isto tako se ljudskim učiteljem nij privolila višja plača. Dežela je v resnici uže jako obložena! Odboru podpiralnega društva slovenskih dijakov na vseučilišču v Gradcu se nij nobena svota privolila in to zarad tega, ker je dotična prošnja prekasno došla. Dve leti sem je deželni zbor vedno po 50 gold. skoro enoglasno za oni zavod dovolil, tudi letos bi bil to storil; ali prošnja se je resnično zakasnila. Zadnje dni kaj tacega po slati nij pametno. Dogodek bode dobra zvedba društvenemu odboru. V enacih stvarih ne smemo biti prepočasni, drugače propade eden zavod za drugim, in vsa naša upanja idejo po vodi.

Društveno naše življenje, — kakor se tu in tam na tihem pripoveduje in sumniči — spi smrtno spanje umirajočih, katerim je po lastnej volji vcepljena rana grozovito hitri in temeljiti konec določila. Ako se strogo domače moči cepijo, zakaj se bodejo drugi prizadevali boriti se in to borbo z veterinarskimi mlinci. Zgodi se lahko — kakor nas tu in tam po celem Evropi skušnja uči, — da se prvi oddelek na drugem potu zopet zedini in potem polena na tretjega metati začne. Prvi mej „pravimi“ domačini podpirajo nemško kat. društvo in so zoperni narodno se razvijajočemu društvu, in drugi mej „pravimi“ so kot udje nemške kazine preveč obloženi, da bi za lastno slovensko hčerko kaj storili. Vsakemu torej svoje in tako zvani „divji“ naj si čas po svoje kratijo, ter tu in tam stanje naše premišljujejo. Svoboda naj bode vsacemu.

Dobro in zelenja vredno bi bilo, da bi bila ta zadnja premišljava le izmišljena ali — tudi ne tako!

Iz Budim Pešte 24. okt. [Izv. dop.]
V našem veku nepokoja, švindlja, „kracha“, nezmotnosti itd. klanja se svet tistemu, ki kaj ima, še bolj pa tistemu, ki s svojo moralno in fizično silo imponira. Borzijanec s svojim zlatim teletom in politični gladijator v krvavejareni sta denes naj bolj čislana moža na svetu. Naši Magjari, slabiči v denarstvenem še bolj pa v fizičnem premoreniji, klanjajo se na vse strani, kjer koli od sebe premožnejšega in močnejšega vidijo. Zadnji čas dobili so veliki rešpekt pred Hrvatimi. Izredna zakonotvorna delavnost hrvatskega sabora in hrv. vlade, zlasti pa otvorjenje vseučilišča primoralo je naše javno mnenje na očitno priznanje napredka hrvatskega naroda. Rešpekt, s katerim Magjari o Hrvatih misle, govore in pišejo, obrodil je zavid Srbov. Tukajšni udje srbske matice srde se neizrečeno na slavnosti odbor v Zagrebu, da nij povabil tudi srbske matice na slavnost otvorjenja vseučilišča. Odbor za

otvorjenje zagrebskega vseučilišča je dejal en ud srbske matice je s svojim sklepom, da se imajo samo akademije in vseučilišča k slavnosti povabiti, izključil celo jugoslovansko razen jugoslovanske akademije od oficijalnega sopričestvovanja pri slavnosti. Ta sklep je slavnostni odbor pozneje sam s tem uničil, da je kljub njemu vendar neke jugoslovanske korporacije in tudi po edine osebe k slavnosti povabil, mej katerimi pa srbska matica nij bila. To je veliko razžaljenje srbskega naroda, ki je v borbi proti Turkom in proti Magjarom zmirom zvesto na strani Hrvatov stal. Moj Srb je še marsikatero ostro besedo o Hrvatih rekel, pa je lepše da jo zamolčim. „Slov. Narod“ stoji v razporu mej Srbi in Hrvati na neutralnih tleh, in zato je bolje, da nij kolporter ene ali druge prepirnih strank.

V malih dneh se bode zopet nas sabor sestel. Ministri se posvetujejo o tem, kaj bode vlada saboru predložila. O financ. ministru Ghyczyju se čuje, da ima v mislih celo odstopiti, če ministerski svet njegove predloge ne odobri in jih vlada saboru ne predloži. Zadevni njegovi predlogi tičejo se zlasti davkovnih reform, ali boljše rekoč davkovnega povišenja. Napoleon III. je prispodobil državno blagajno z morjem, v katero se denarni tok iz cele države izliva, in iz katere se potem zopet, kakor deževni oblaki iz morja, pognojivno črez celo deželo razkropi. To lopo, pa ne skoz resnično prispodobno hoče brž ko ne tudi naš Ghyczy pri nas praktično izvesti, ter tok našega denarstva tako ubediti, da bo ves naš denar vsaj enkrat na leto skoz državno blagajno pretekkel, in stem svojo pogojilno moč regeneriral. Lepa slika, lepa teorija: samo škoda, da nij izvedljiva! Naša prazna državna blagajna da se laglje napolniti z narodno gospodarstvenimi teorijami in davkarskimi sistemi, nego z ljudstverimi žulji v podobi denarja. Po Darwinovej teoriji morajo vsi tisti organizmi propasti, kateri nijso zmožni obraniti svojo eksistenco, ter si priboriti pogoje svojega razvitka. Tak nezmožen organizem je, — razne prikazni to spričujejo, — tudi ogerška država. Sredstev za obrambo svoje eksistence ima vsako leto manje, in s sredstvi ginejo tudi pogoji njenega razvijavanja.

Domače stvari.

— (Sokolski večer) v ljubljanski čitalnici zadnjo soboto je bil jako živahen. Poleg izvrstnega petja zanimalo je gosp. Nollijevo obširno poročilo o izletu društvenikov „Sokola“ v Zagreb in o izredno prijaznem sprejemu, s katerim so Hrvati Slovence pozdravili. — Na koncu je bil tudi improviziran govor dr. Zarička o razliki dohoda dveh ministrov Stremayrja v Ljubljano in Paulerja v Zagreb z navdušenim odobravanjem sprejet.

— (Iz Zagreba) sta prišla zadnjo soboto na naš „sokolski večer“ sledeča z navdušenjem sprejeta telegrama. Prvi se glasi: „Bratinska ljubav, koju smo si nedavno u Zagrebu zavjerali nuka nas, da Vam prigodom današnje Vaše zabave iz srca kličemo: Živila nam braća Slovenci! Živio brat „Sokol“. Živila sloga hrvatsko-slovenska!“ „Kolo“. Drugi: „K današnjoj Vašoj zabavi primite

naš bratinski pozdrav. Živila braća Sokolovci. U ime pjevača „Kola“ Bišćan.

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo je bila prva slovenska predstava letošnje sezone. Gledališče je bilo, posebno kar se parterških sedežev tiče le srednje obiskano. Grajati moramo narodno Slovence, da se za domače gledališče bolj ne brigajo in tako onim v roko delajo, ki bi ga iz sovraštva do slovensčine radi pokopali. — Kar se tiče igre „Trije kloboki“, rekli smo uže lani, da take fine francoske vesele igre so včasih celo rutiniranim nemškimi dvornimi igralcem preteške.

— (Celjsko mesto) je ministra Chlumetzkega za častnega meščana izvolilo.

— (V goriško semenišče) je letos vstopilo samo 5 gojencev.

— (Z Dunaja) se nam piše: V dunajsko pedagogijo, ki je pod vodstvom znane Dittesa, je bilo letos izjemno 12 Srbo-Hrvatov in dva Slovence sprejetih. Pri odpiranju pedagogije je Dittes v svojem govoru posebno naglašal, da mej avstrijskimi Slovani skrbe Hrvati in Srbi najbolj za povzdigo narodnega šolstva, spričevalo temu je, da ima mej 12 Srbo-Hrvatov 10 deželne štipendije po 400 — 500 gld.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske stroškov; zdravi vse bolezni v želodu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenje in je bolj, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicinske, mej njimi spričeval profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.
Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričan sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.
Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.
Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolj spričevali.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.
Spričevalo št. 76.921.

Obergim pern, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.
Fer d. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.
št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanju odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila po polnoma v 6 tednih.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

Št. 75.877. Flor. Köllnerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varazdin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačelnji prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in huššanji.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalesciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odrasčenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradišču bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Tužl.

25. oktobra:

Evropa: Bleschstein iz Gradca. — Wager iz Gradca. — Blau iz Siska. — Dr. M. Löwy iz Siska. — Löwy iz Dunaja. — Viviani iz Trsta.

Pri Malici: Petrucci, Hertel, E'singer, Velič, Spiegel, Winter, Besinger, Fischer vsi iz Dunaja. — Pajer iz Gorice. — Kühne iz Lipskega. — Nater

iz Prostějova. — Adams, Himler, Polak Hartman vsi iz Dunaja.

Pri Slonu: Steindl iz Šteyra. — Pater iz Dunaja. — Dr. Kraus iz Vel. Lašič. — Benggig iz Belovora. — Kühn iz Rihenberka. — Natale iz Trsta. Sausard iz Ambriena.

Pri Zamoreci: Farino iz Trsta. — Florinn iz Trebiža. — Jorjavec iz Rateč. — Stajer, Stucin oba iz Ljubna.

Pri carju avstrijskem: Antič iz Št. Petra. — Votavič iz Trsta. — Lorenc iz Kamnika. — Pons iz Pulja.

Pri bavarskem dvoru: Stern z družino iz Dunaja.

Dunajska borza 26. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)		
Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	50 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	80
1860 drž. posojilo	108	25
Akcije narodne banke	977	—
Kreditne akcije	234	50
London	110	40
Napol.	8	88
C. k. cekini	—	—
Srebro	104	80

Zobni zdravnik

Dr. Tanzer,

docent zdravništva za zobé na c. k. univerzi v Gradcu,

je prišel v Ljubljano, ter biva pri „Slonu“ št. 51 in 52, II. nadstropje, in zdravi specialno vsaki den (razen nedelje) od 8. zjutraj do 5. ure zvečer.

(297—5)

Ostano pa tu le do konca oktobra t. l.

Zaradi brezboleznih operacij je treba v ta namen nekaj časa k pripravljanji.

Najvišje potrjena zdravilna voda zoper ustno gnjilobo, Pulcherin-zobna pasta in zobni prašek se dobiva tu, dalje pri g. Biršicu in Ed. Mahrju.

Učiteljska služba.

Na enorazredni ljudski šoli v Jurkloštru (Gairach) pri Laškem trgu se razpisuje učiteljska služba z letno služnino 600 gold. in prostim stanovanjem.

Prositelji, kateri morajo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, imajo svoje dokumentirane prošnje po poti predstavljene šolske gospodske krajnemu šolskemu svetu Jurklošter (Post Tiffer) najdalje do 15. novembra t. l. vposlati.

(298—3)

Okrajni šolski svet Laški trg, v Celji dne 16. okt. 1874.

Prvosednik: Maas, I. r.

Prodaja

hiše in gospodarstva.

Prekrasno Taborsko posestvo na Visokem (Weisach), poleg Kranja, je takoj naprodaj zaradi važnih rodovinskih pomér. Posestvo je na cesti od Kranja proti Kokri in Koroškem, ter je sposobno za vsako podvzetje. Pri hiši je kegljišče, vrt za zelenjavo in sadno drevje, poleg tega lepo zemljišče ob Kokri, ki je ugodno in pripravno za kakov pivovar ali pa mehanični mlin itd., sploh priporočam to posestvo kot plodonosno za vsako podvzetje.

Kupci naj blagovolijo do konca novembra posestvo ogledati.

Živina se pa 2. novembra proda na tržnjem semnji v Kranji po javnej dražbi.

Natančneje se poizve o posestvu in kupu pri lastniku Jan. Pavliču, domače Tabor na Visokem h. št. 7.

(301—2)

Poslano.

Javna zahvala.

V tekočem letu smo naše imetje na Kranjskem pri

„prvi občni zavarovalni banki Sloveniji“ v Ljubljani

zavarovali. Slučajno je zadelo zavarovane reči v mesecu juliju požarna škoda.

Omenjena banka je brž, ko se ji je naznanila škoda, stvar točno preiskala, ter nam dotično odškodnino v popolno našo zadovoljnost pošteno izplačala. Ti slučajji nam dajo povod, da banko „Slovenijo“ vsem posestnikom iskreno priporočamo.

(302—1)

Franjo Seršen v Kaplivasi.

Jurij Palčar v Ledčici vasi.

Anton Zagore v Stranji.

Poslano.

Javna zahvala.

V preteklem letu sem svoje imetje pri

„prvi občni zavarovalni banki Sloveniji“ v Ljubljani

zavaroval. Slučajno je zadelo zavarovano poslopje 19. preteklega meseca požarna škoda.

Banka „Slovenija“ je brž, ko se ji je naznanila škoda, stvar točno preiskala, ter mi dotično odškodnino v popolno mojo zadovoljnost pošteno izplačala. Ta slučaj mi daje povod, da banko „Slovenijo“ vsem posestnikom iskreno priporočam, in zavrnem ob enem vse obrekovalce našega domačega zavoda, posebno pa gosp. Dobrina, kateri se je ravno v tem času budo ustil.

V Ljubljani, dne 23. oktobra 1874.

Matija Berlan,

posestnik in krčmar v Plešivici.

(303—1)

„GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje in dohodke v Londonu.

Podružnica za Avstrijo, Opernring Nr. 8 na Dunaji.

Zavarovana istina (kapital)

Ustanovna zaloga

Izplačila na zavarovalne pogodbe, dohodke, dalje na odkupovanje zavarovalnih pogodb od začetka društvenega poslovanja do 30. junija 1873

frnc. 253,736.050 — kr.

„ 46,069.887 10 „

„ 46,960.800 65 „

(304—1)

Razkazila in vsa druga pojasnila dajejo gg. zastopniki in

generalno zastopništvo za Kranjsko, Koroško, južno Stirsko in Primorsko v Ljubljani g. Valentin Zeschko, glavni trg h. št. 279.